

Stockholm den 3 november 2023

R-2023/1717

Till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Dnr. MSB 2022-07200

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 22 september 2023 beretts tillfälle att yttra sig över MSB:s förslag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om anmälan av utländska direktinvesteringar i vissa samhällsviktiga verksamheter.

Inledning

MSB anger att de aktuella föreskrifterna syftar till att ange vilka samhällsviktiga verksamheter som omfattas av den kommande lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar. Advokatsamfundet uppfattar att föreskrifterna därmed kommer att vara styrande för bedömningen av vilka samhällsviktiga verksamheter som omfattas av det granskningssystem som följer av den nya lagen. Det noteras vidare att MSB tillhandahållit ett särskilt formulär för avgivande av synpunkter på föreskrifterna.

Synpunkter

Bedömningen av huruvida en verksamhet omfattas av lagens granskningssystem eller inte kan få betydande inverkan på förutsättningarna för att överlåta verksamheten och/eller att finansiera verksamheten. I syfte att skapa förutsägbarhet för företag och dem som investerar i företag är det därmed eftersträvansvärt att föreskrifterna innehåller tydliga anvisningar av vad som ska anses utgöra samhällsviktig verksamhet. Advokatsamfundet noterar att MSB:s förslag till stora delar innehåller tydliga sådana anvisningar men att det samtidigt finns ett flertal skrivningar i föreskrifterna som ger

upphov till stort tolkningsutrymme. Sådant tolkningsutrymme riskerar bland annat att skapa osäkerhet för företag och dem som investerar i företag samt onödig belastning för granskande myndighet då företag som kanske inte avses omfattas av granskningssystemet ändå för säkerhets skull väljer att agera som att de omfattas av systemet.

Mot bakgrund av ovan vill Advokatsamfundet särskilt lyfta fram de skrivningar som är kommenterade i Bilaga 1 (baserad på MSB:s formulär). Här bör noteras att våra synpunkter i bilaga 1 delvis är av exemplifierande karaktär och att det av allt att döma finns en mängd ytterligare skrivningar i förslaget till föreskrifter som kan ge upphov till tolkningssvårigheter.

Avgränsning

Utöver vad som anges ovan avser Advokatsamfundet inte att närmare kommentera vilka typer av verksamheter som bör betraktas som samhällsviktiga verksamheter eller hur sådana verksamheter rent tekniskt bör avgränsas då det får förutsättas att MSB är bättre skickad att göra sådan bedömning.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander

Bilaga 1 - Remissvar

1 (13)

Datum

Diariernr

2023-11-03

MSB 2022-07200

Remiss av Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om anmälan av utländska direktinvesteringar i vissa samhällsviktiga verksamheter

Remissinstans
Sveriges advokatsamfund

Adress
Laboratoriegatan 4, Box 27321, 102 54 Stockholm

Epostadress
anna.hjelm@advokatsamfundet.se

Synpunkter på förslaget till föreskrifter/allmänna råd

Avsnitt, kapitel, § etc	Kommentar	Förslag till ny text
1 kap. 3 §	<p>Advokatsamfundet vill påpeka den stora vikten av ett förtydligande kring hur omsättningströskeln spelar mot respektive övriga trösklar i de specifika avsnitten. Se t.ex. 4 kap. 1 § punkten 4 i förslaget till föreskrifter/allmänna råd, där det framgår att elproduktion är samhällsviktig verksamhet om den installerade effekten i en sammanhållen produktionsanläggning överstiger 30 MW. Omfattas sådana produktionsanläggningar enbart av föreskriften om de därtill har en omsättning som överskrider 5 MSEK? I så fall, vad innebär det för lagerbolag som inte har någon omsättning? Jfr. även med frågor nedan avseende rubriken <i>Allmänt</i> i konsekvensutredningen om definitionen av företag som <i>bedriver</i> verksamhet och fråga 0 avseende 4 kap. 1 § punkten 4(b) samt punkten 5 om greenfield-projekt.</p> <p>Ytterligare delar som måste förtydligas utgörs av</p>	Lämnas ej.

Avsnitt, kapitel, § etc	Kommentar	Förslag till ny text
	<p>följande. Hur mäts omsättning; avses omsättningen under innevarande år, föregående år eller vad? Överväg att förtydliga vad som gäller om företaget även bedriver annan verksamhet eller ingår i en koncern; ska då endast omsättningen från den samhällsviktiga verksamheten räknas med? Hur bedöms situationen där flera bolag i en koncern bedriver samhällsviktiga verksamheter som tillsammans överstiger omsättningströskeln, men där respektive företags omsättning var för sig inte gör det? Vad gäller textuell beskrivning av metod för omsättningsberäkning kan inspiration hämtas från konkurrensrätten, och då mer specifikt avsnitt C.IV-V i Kommissionens konsoliderade tillkännagivande om behörighet enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 om kontroll av företagskoncentrationer. Ovan kommentarer är även relevanta för övriga punkter i föreskrifterna med omsättningskrav.</p>	
3 kap. 1 §; 7 kap. 1 §	<p>Varför används euro som valuta avseende dessa aktiviteter? Detta kan ge upphov till oklarheter avseende vilken verksamhets/vilket företags aktiviteter som ska beaktas (t.ex. om omsättningen i dessa fall istället ska beaktas på koncernnivå). Ifall euro kommer att användas som valuta bör vägledning inkluderas om vilken SEK/EUR-växelkurs som ska användas för omräkning, samt vilket räkenskapsår omsättningen ska avse.</p>	Lämnas ej.

Avsnitt, kapitel, § etc	Kommentar	Förslag till ny text
3 kap. 7 §	"Medicintekniska produkter" är ett brett begrepp och utan någon definition eller vidare avgränsning kan tillämpningssvårigheter uppstå, i synnerhet då även insatsvaror till sådana produkter övervägs omfattas. Vi noterar att medicintekniska produkter finns definierat i t.ex. Förordning 2017/745 art. 2, till vilken en hänvisning kan införas ifall förordningens definition överensstämmer med MSB:s avsikt avseende föreskriftsbestämmelsens tillämpningsområde.	"Tillverkning av medicintekniska produkter, enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2017/745, samt insatsvaror för tillverkning av sådana produkter."
3 kap. 14 § 2 p; 3 kap. 14 § 3 p; 7 kap. 8 §; 10 kap. 5 §; 10 kap. 7 §; 10 kap. 9 §; 10 kap. 16 §; 12 kap. 12 §; 14 kap. 2 § 4 p.; 14 kap. 3 §; 14 kap. 4 §	Bestämmelserna innehåller referenser till andra aktörers, t.ex. verksamhetsutövarens kunders, säkerhetskänsliga verksamhet. Det är högst angeläget att dessa bestämmelser förtydligas eller avgränsas, eftersom det är mycket svårt för ett företag, och inte minst för en potentiell investerare, att veta huruvida någon av företagets kunder bedriver säkerhetskänslig verksamhet. Ett förslag på avgränsning härvidlag kan vara att företaget i fråga måste ha ingått säkerhetsskyddsavtal – möjligen ett minsta antal sådana avtal – med aktörer som bedriver säkerhetskänslig verksamhet.	Lämnas ej.
3 kap. 14 § 1 p.	"Stordatorer" och "superdatorer" bör definieras för att undvika tillämpningsproblem, t.ex. genom att hänvisa	"stordatorer innehållandes minst [•] processorer, superdatorer innehållandes minst [•] processorer, eller kvantdatorer".

Avsnitt, kapitel, § etc	Kommentar	Förslag till ny text
	<p>till ett minsta antal processorer en dator ska ha eller annat relevant kapacitetsmått.</p> <p>Vi noterar också att i remissunderlaget avseende framväxande teknologier och annan strategiskt skyddsvärd teknologi ingår kvantteknik (och specifikt kvantdatorer). Eventuella tillämpningsproblem pga. helt eller delvis överlappande föreskrifter bör beaktas.</p>	
4 kap. 1 §	<p>Paragrafen tar enligt första meningen sikte på såväl produktion som överföring, distribution, lagring och handel med el. Punktlistan i samma bestämmelse (med undantag av punkterna 1-3) tar i grund och botten sikte på endast produktion. Hur ska man se på energilagringensenheter (exempelvis stora batterier) som inte infaller under punkterna 1-3?</p> <p>Energilagringensanläggningar producerar ingen el, de lagrar och överför el. Enligt ordalydelsen i punkten 4 bör energilager därför falla utanför anmälningsplikten. Stämmer detta?</p> <p>Görs samma bedömning, dvs. att energilager faller utanför anmälningsplikten, om punkterna 1-3 inte är tillämpliga för anläggningen i fråga och om förvärvet genomförs före det att ”avtalet med stödtjänst för nätstabilitet” har ingåtts? Eller uppstår det någon anmälningsplikt efter förvärvet när väl ”avtalet med stödtjänst för nätstabilitet” ingås?</p>	Lämnas ej.
4 kap. 1 § 4	Det bör förtydligas vad produktionsnät syftar på. För	Lämnas ej.

Avsnitt, kapitel, § etc	Kommentar	Förslag till ny text
p.	konsekvensens och tydlighetens skull kan man använda begrepp som icke-koncessionspliktigt och/eller koncessionspliktigt nät (jfr. begrepp i ellagen).	
4 kap. 1 § punkten 4(b) samt punkten 5	<p>Det bör förtydligas vad som gäller i fråga om anmälningsskyldighet och "balansrisk". Det är inte sällan att parterna i elhandelsavtal ("power purchase agreements", m.m.) reglerar ansvaret för balansansvar och balanskostnaderna (dvs. balansrisk) mellan parterna, varvid parten med avtalat balansansvar regelmässigt i sin tur avtalar separat med en tjänsteleverantör om balanshantering. Då blir tjänsteleverantören i praktiken balansansvarig för anläggningen gentemot Svenska kraftnät/eSett Oy, och det är också tjänsteleverantören som ingår balansansvars- och avräkningsavtalet med Svenska kraftnät och eSett Oy.</p> <p>När anses en part bära "balansrisk" enligt den föreslagna bestämmelsen? Är det även när parten har "outsourcat" balansansvaret till någon leverantör av balanstjänsterna? Med andra ord, i ljuset av det föregående, vilken person bär egentligen "balansrisken"? Bör det vara på sin plats att förtydliga att det är parten som har ett avtal direkt med Svenska kraftnät/eSett Oy som anses bära balansrisken? Samma överväganden gör sig gällande i fråga om "stödtjänster för stabilitet", där dessa kan "outsourcas"</p>	Lämnas ej.

Avsnitt, kapitel, § etc	Kommentar	Förslag till ny text
	<p>till en tredje person, exempelvis en balansansvarig part ("BRP") att hantera för ägarens räkning, och då är det leverantören som ingår avtal med Svenska kraftnät om stödtjänster.</p> <p>Det bör i sammanhanget även anmärkas att enligt ellagen är leverantören som utgångspunkt "by default" balansansvarig, och det är leverantören som är skyldig att ha ett balansansvarsavtal. Med tanke på kommentaren ovan kan det rimligen inte vara syftet att alla förvärv blir anmälningspliktiga i och med att leverantören, om inget annat är avtalat, bär balansansvar enligt ellagen.</p> <p>När uppkommer egentligen anmälningsplikt enligt punkten 4(b) och 5? När avtalet i fråga ingås eller redan när ett förvärv sker (i det senare fallet med tanke på default-positionen i ellagen)?</p> <p>Det är inte ovanligt att leveransavtal i fråga om "byggfärdiga" projekt eller projekt under utveckling ingås först i samband med driftsättning. Om leveransavtalet som ingås i tiden mellan ett förvärv (som i sig inte är anmälningspliktigt) och driftsättning, och avtalet faller in under punkten 4(b) (jfr. kommentaren ovan), innebär det då att anmälan måste ske efter att förvärvet har genomförts, i och med att avtalet med "balansrisk" föranleder att personen i fråga anses ha påbörjat driften av anmälningspliktig</p>	

Avsnitt, kapitel, § etc	Kommentar	Förslag till ny text
	<p>verksamhet?</p> <p>Hur ska man se på successiva förvärv? Tröskeln förefaller vara 30 MW för en sammanhållen produktionsanläggning. Pondera att en investerare har investerat i fyra olika projekt i Sverige med 10 MW vardera. Innebär det att inget av förvärven är anmälningspliktiga? Eller ska man se på investerarens investeringar och portfölj i sin helhet?</p> <p>Det framgår av propositionen att greenfield-projekt omfattas av anmälningsplikt. Greenfield-investeringar genomförs ofta som förvärv av aktierna i ett specialbildat aktieföretag ("Special Purpose Vehicle") som inte har någon omsättning eller egentlig verksamhet, utöver att äga de relevanta utvecklade projekttillgångar som inför en extern försäljning av projektet till en utomstående investerare har förpackats i ett Special Purpose Vehicle av ett energiutvecklingsföretag, vars verksamhet består i att prospektera och driftsätta exempelvis vind- eller solkraftsparkar med planerad kapacitet som överstiger 30 MW. I sådana Special Purpose Vehicles finns potentiellt stora värden som, när väl realiserade, mycket väl kan vara anmälningspliktiga och med råge hamna över omsättningströskeln, även om ett Special Purpose Vehicle vid investeringstillfället saknar omsättning eller har en mycket begränsad sådan. Innebär tröskeln i 1 kap. 3 § – i ljuset av det</p>	

Avsnitt, kapitel, § etc	Kommentar	Förslag till ny text
	<p>föregående – att förvärv av specialbildade bolag som inte har någon omsättning inte är anmälningsskyldiga?</p> <p>Det bör övervägas någon form av ventil för rena koncerninterna förvärv, exempelvis när en svensk utvecklare bildar ett direkt eller indirekt helägt dotterbolag för projektutveckling. Dyliga bolag etableras löpande på dagsbasis, och utgörs i samband med etablering/förvärv utgör i princip endast av ett lagerbolag med 25 000 kronor i aktiekapital. Av propositionen får man intrycket att även dyliga förvärv/etableringar ska anmälas (jfr. även kommentaren ovan angående omsättningströskeln).</p>	
6 kap. 5 §	<p>Utan vidare avgränsning förefaller tillämpningsområdet mycket brett, och synes omfatta t.ex. mellanmän som vidareförsäljer inbrottslarmsystem för privatbostäder. Om detta inte är syftet bör något slags definition eller avgränsning införas.</p>	Lämnas ej.
7 kap. 2 §; 7 kap. 4 §; 7 kap. 6 §; 7 kap. 7 §; 7 kap. 8 §; 7 kap. 9 §; 7 kap. 10 §; 8 kap. 8 §	<p>Begreppen "provisionshandel", "partihandel" samt "detaljhandel" kan ha olika innebörd i olika sammanhang (t.ex. kan "detaljhandel" avse försäljning endast till privatpersoner, men även försäljning i sista ledet i värdekedjan, oavsett om kunden är en privatperson eller en juridisk person). En inledande bestämmelse som definierar dessa begrepp bör därför införas i syfte att förebygga tillämpningsproblem.</p>	<p>"Med partihandel avses försäljning av produkter till kunder som bedriver vidareförsäljning (med eller utan förädling) av produkterna.</p> <p>Med provisionshandel avses sådan verksamhet som omfattas av lag (1991:351) om handelsagentur.</p> <p>Med detaljhandel avses återförsäljarverksamhet som bedriver försäljning till slutkund, oavsett om slutkunden är en fysisk eller</p>

Avsnitt, kapitel, § etc	Kommentar	Förslag till ny text
		juridisk person."
7 kap. 8 §	"Digital utlarmning" förefaller sakna en vedertagen definition, varför en omformulering eller en definition av begreppet bör införas för att undvika tillämpningsproblem.	Lämnas ej.
7 kap. 8 §	Ledet "som används inom säkerhetskänslig verksamhet" är ägnat att ge upphov till tillämpningsproblem. Vems säkerhetskänsliga verksamhet är det som avses? Eftersom det är partihandel som utpekats, är syftet att fånga partihandlars kunder (dvs. detaljhandlare/återförsäljare) som bedriver säkerhetskänslig verksamhet? Eller är bestämmelsen avsedd att fånga partihandlare vars utrustning <i>typiskt sett används</i> , eller <i>används av någon</i> , inom säkerhetskänslig verksamhet?	Lämnas ej.
8 kap. 7 § 2 st.	Undantaget av flygplatser för privatflyg förefaller möjligen vara mindre ändmålsanpassat, eftersom även sådana flygplatser torde kunna vara av strategisk betydelse. En lämpligare avgränsningsmetod skulle t.ex. kunna avse en flygplats storlek, kapacitet, osv.	Lämnas ej.
9 kap.	Rubriken hänvisar till verksamhet inom bland annat hotellområdet, men ingen sådan verksamhet synes omfattas av föreskrifterna.	Lämnas ej.
9 kap. 1 §	Bestämmelsens omfattning kan utan närmare avgränsning uppfattas som mycket bred. En lämplig	Lämnas ej.

Avsnitt, kapitel, § etc	Kommentar	Förslag till ny text
	avgränsning skulle möjligen kunna vara en lägsta kontraktssumma på ett avtal som avser upphandling av tillhandahållande av måltider till offentlig verksamhet.	
10 kap. 6 § 1 p.; 12 kap. 1 § 3 p.	Förstnämnda bestämmelse synes, utifrån bestämmelsens formulering, endast omfatta drift, underhåll och tillhandahållande av <u>lokaler</u> för datacenter etc., snarare än t.ex. drift av datacenter. Tillämpningsproblem riskerar därför att uppstå eftersom den sistnämnda bestämmelsen förefaller omfatta samma typ av verksamhet, dvs. tillhandahållande av lokaler där någon bedriver ett datacenter. Ifall den förstnämnda bestämmelsen är avsedd att omfatta verksamheter som direkt relaterar till t.ex. datacenter (t.ex. drift av datacenter) bör detta förtydligas.	Lämnas ej.
11 kap. 1 §	Begreppet "annan monetär finansförmedling" är oklart och kan ge upphov till tillämpningsproblem. Begreppet bör förtydligas.	Lämnas ej.
11 kap. 3 §	Vad avses exempelvis med "Administrativa tjänster till finansiella marknader"?	Lämnas ej.
12 kap. 1 §	Hur ska exempelvis punkten "6. Laboratorier" tolkas; krävs det för ett fastighetsägande bolag som hyr ut lokalytor innehållande laboratorier att hyran för ytan som avser just laboratorier uppgår till minst 5 miljoner SEK för att skyddsvärd verksamhet ska föreligga och hur definieras begreppet "laboratorier"?	Lämnas ej.

Avsnitt, kapitel, § etc	Kommentar	Förslag till ny text
12 kap. 1 § 3 p.	Begreppet "datacenter" är brett och därmed oklart, och kan utan avgränsning innebära att bestämmelsen får ett olämpligt stort tillämpningsområde. Tillämpningsområdet bör begränsas, t.ex. genom att en lägstanivå avseende datacentrets storlek eller kapacitet infogas.	Lämnas ej.
13 kap.	Rubriken hänvisar till verksamhet inom bland annat juridik och ekonomi, men ingen sådan verksamhet synes omfattas av föreskrifterna.	Lämnas ej.
14 kap.	Rubriken hänvisar till verksamhet inom bland annat fastighetsservice, men ingen sådan verksamhet synes omfattas av föreskrifterna.	Lämnas ej.
14 kap. 2 § 1 p.	Gränsdragningen mellan denna bestämmelse och 6 kap. 5 § är oklar och kan ge upphov till tillämpningsproblem. Se även kommentaren ovan ang. 6 kap. 5 § - även denna bestämmelses tillämpningsområde förefaller vara mycket brett, och synes omfatta t.ex. mellanmän som vidareförsäljer inbrottslarmsystem för privatbostäder. Om detta inte är syftet bör något slags definition eller avgränsning införas.	Lämnas ej.
14 kap. 2 § 2 p.	"säkerhetssystem" är ett brett begrepp som bör definieras eller avgränsas för att undvika tillämpningsproblem. "mekaniska eller elektroniska låsanordningar" är brett	Lämnas ej.

Avsnitt, kapitel, § etc	Kommentar	Förslag till ny text
	<p>(exempelvis bör enklare hänglås anses träffas) och bör definieras eller avgränsas för att undvika tillämpningsproblem, t.ex. genom hänvisning till låsanordningens säkerhetsklass eller dyl.</p> <p>"kassaskåp" är brett och bör definieras eller avgränsas för att undvika tillämpningsproblem, t.ex. genom hänvisning till kassaskåpets säkerhetscertifiering.</p> <p>Det är oklart huruvida ledet "som sker inom verksamhetsutövningen" ger upphov till någon avgränsning, och i så fall vad den avgränsningen innebär. Eftersom bestämmelsen, genom sin inledande lydelse, avser <i>försäljning</i> av de angivna produkterna förefaller det avslutande ledet överflödigt. Om skrivningen är avsedd att innebära någon ytterligare avgränsning bör detta förtydligas.</p>	
16 kap. 2§	Denna punkt framstår överflödig med tanke på ovan kommenterad punkt om laboratorier.	Lämnas ej.

Synpunkter på konsekvensutredningen

Synpunkten avser avsnitt, kapitel, § etc	Synpunkter om vad som är fel, vad det borde stå istället och varför
Rubrik <i>Beskrivning av om särskilda hänsyn behövs till små</i>	Det nämns att det finns en generell omsättningströskel på 5 MSEK. Det framgår vidare att denna gräns är högre för vissa företag och saknas helt för andra.

<p><i>företag vid reglernas utformning (s. 6-7)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> (i) Stämmer det att gränsen för livsmedelsföretag ska vara i EUR och inte i SEK? (ii) För vilka verksamheter saknas omsättningströskeln helt?
<p>Rubrik <i>Allmänt</i> (s. 1)</p>	<p>Anmälningsskyldighet uppkommer när en investerare skulle få ett direkt eller indirekt inflytande i en verksamhet som <i>bedriver</i> skyddsvärd verksamhet och inflytandet överstiger något av tröskelvärdena.</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Hur görs denna bedömning i praktiken? Vid vilken tidpunkt anses ett företag <i>bedriva</i> samhällsviktig (eller rent allmänt skyddsvärd) verksamhet? Är det när t.ex. en vindkraftpark tas i bruk och börjar producera el? Eller är det när den börjar byggas? Eller ännu tidigare, t.ex. i ready-to-build-projekt ("RTB") där alla avtal är på plats, men det trots en konkret plan fortfarande är några år kvar till projektet kan tas i bruk? Hur bedöms projekt som köps i ett tidigt utvecklingsstadium? Hur bedöms Development Services Agreements, dvs. där en part åtar sig att utveckla ett projekt för investeraren?